محسن فائضی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به توضیح نقش داعش و اسرائیل در ترور کورکرمان پرداخت

با بیانیه داعش اسرائیل تبرئه می‌شود؟

علی مزروعی
خبرنگار گروه نقد روز

پس از آنکه داعش طی بیانیه‌ای مسئولیت اقدام تروریستی در کرمان را برعهده گرفت یک گزارش در رسانه‌ها منتشر شد که با استناد به برخی استدلال‌ها نقش داعش را منکر شده و انتشار این بیانیه را تحت هدایت رژیم صهیونیستی عنوان کرده بود. ازجمله این استدلال‌ها این بود که استفاده از نام ایران در بیانیه با متون سابق داعش که از عنوان خراسان یا بلاد فارس استفاده کرده تطابق ندارد. بیانیه با تاخیر منتشر شده و عکس‌ها شطرنجی بودند. منتقدان این استدلال‌ها اما معتقدند هم تاخیر و هم استفاده از نام ایران امری بی‌سابقه در بیانیه‌های داعش نیست و نمونه عینی آن نیز بیانیه این گروه در مورد اقدامات تروریستی شاهچراغ است. برای بررسی بیشتر این استدلال‌ها و همچنین اهداف داعش از این اقدام و نسبت این اهداف با رویکرد رژیم صهیونیستی با محسن فائضی، کارشناس مسائل فلسطین به گفت‌وگو پرداخته‌ایم که مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

داعش همزمان با کرمان مسئولیت ۱۰ عملیات دیگر را نیز برعهده گرفت

فائضی در ابتدا به بررسی استدلال‌های مطرح شده در مورد عامل نبودن داعش در اقدام تروریستی اخیر پرداخته و توضیح می‌دهد: «به هرحال داعش یک واقعیت است که یک تفکر و یک بدنه دارد. برمبنای همین تفکر هم، نه تنها در ایران بلکه در کل دنیا عملیات انجام می‌دهد. در همین بیانیه دیروز داعش ۱۰ عملیات دیگر در نیجریه، فیلیپین و... نیز مسئولیتش پذیرفته شده است. اکثر این عملیات‌ها هم با روش بیعت گرفتن و انتشار تصاویر پیش از عملیات اجرایی شده است. این تفکر تمرکزش بر یک سری مسائل ازجمله خلافت است. به این معنی که اگر کسی خلافت داعش را نپذیرد از نظر این گروه لایق تکفیر و ترور محسوب می‌شود و باید کشته شود. این استدلال با هدف مجاب کردن عامل عملیات برای انجام جنایت است. هدف قرار دادن مقبره‌ها، دیگر موضوع مورد تمرکز داعش است. داعش به‌ویژه درمورد شیعیان زیارت مقبره‌ها را نشانه کفر تلقی کرده و انتحار در این مکان‌ها را مشروعیت می‌بخشد. نمونه مشابه‌اش حمله تروریستی به حرم امام و دو مرتبه عملیات در شاهچراغ است. البته داعش صرفا عملیات اول را در شاهچراغ برعهده گرفته است. نشانه‌ها اثبات می‌کند که عملیات دوم هم کار داعش است؛ هرچند بیانیه‌ای نداد. داعش معمولا حملاتی که مجری آن زنده نمی‌ماند را برعهده نمی‌گیرد. اکثریت این‌گونه بوده است. این بخشی از داعش است. تفاوت داعش با گروه‌های سلفی دهه‌های گذشته تغییر جایگاه دشمنان مورد هدف است.»

گرگ‌های تنها؛ عنوانی برای دورزدن فتوا در داعش

یکی از استدلال‌هایی که در رسانه‌ها منتشر شده بود این بود: «اساسا روش داعش برای اجرای عملیات، ابتدا تهدید، سپس فتوا و بعد اجرای عملیات و بلافاصله انتشار بیانیه پذیرش مسئولیت عملیات است، درحالی‌که در این عملیات ابتدا اقدام تروریستی انجام شد و بعد از آن فتوا و تهدید و بیانیه با تأخیر منتشر گردید.» فائضی ضمن رد این ادعا نقش فتوا در اقدامات داعش را این‌گونه تشریح می‌کند: «گروه‌های القاعده در دهه ۹۰ معتقد بودند ابتدا باید دشمن دور را مورد هدف قرار دهیم و بعد به دشمنان نزدیک بپردازیم که منظورشان گروه‌های مخالف‌شان در درون اسلام است. ممکن است این گروه‌ها شیعه یا غیرشیعه باشند. تفکر داعش اما صراحتا اعلام می‌کند ابتدا باید با گروه‌های درون اسلام بجنگیم و سپس به سراغ کفار دورتر برویم. لذا می‌بینیم داعش هیچ‌گونه عملیاتی علیه اسرائیل ندارد و در مورد این رژیم ادعایی ندارد. جابه‌جایی این اولویت طرفداران داعش را مجاب کرده است که از این باب عملیات انجام دهند. درست است که داعش نیروهایش را غالبا از افراد سرخورده ناسالم روحی انتخاب می‌کند اما برای فعال شدن همین نیروها نیز بحث فتوا را دستاویز قرار می‌دهد؛ چراکه نیاز به یک پشتوانه ایدئولوژیک دارد. برای مجری عملیات اما این توجیهات بعضا رخ نمی‌دهد. آنها اصطلاحی به نام گرگ‌های تنها دارند. یعنی مجری خودش تشخیص می‌دهد که چه زمانی برای عملیات مناسب است و وارد عمل می‌شود بدون اینکه با حلقه‌های قبلی هماهنگ کند. این موارد که در رسانه‌ها مطرح می‌شود دلیلی بر رد نقش داعش نیست. به‌هرحال داعش برگ‌برنده‌ای به نام تصاویر عاملان را رو کرده است. حداقلی‌ترین برداشتی که می‌شود کرد این است که اینها جزء نیروهای اجرایی داعش بودند.»

گروه‌های تروریستی در یک همکاری پنهان با رژیم صهیونیستی عمل می‌کنند

فائضی انجام عملیات توسط داعش را نافی نقش رژیم صهیونیستی ندانسته و در این باره توضیح می‌دهد: «اما درمورد اینکه آیا اسرائیل هم نقشی داشته یا نه، باید ابتدا توجه کنیم این عملیات از چندین ماه پیش طراحی شده و نمی‌شود آن را خیلی مستقیم به اتفاقات اخیر یعنی ترور شهید موسوی و شهید العاروری ربط داد. سالروز شهید سلیمانی به خاطر شخصیت ایشان و نوع ترورشان و همچنین اتفاقات سه ماه گذشته یک روز بسیار ویژه محسوب می‌شود. این عوامل برنامه‌ریزی چندماهه برای عملیات در این روز را توجیه می‌کند. چیزی که مشاهده می‌شود هم‌پیمانی عجیب اطلاعاتی بین موساد، منافقین و تکفیری‌ها در دو سه سال گذشته است. بعضا اتاق مشترکی نیز وجود ندارد. کار اطلاعاتی به‌شدت پیچیده است. ممکن است نفوذهایی درون برخی حلقه‌های میانی داعش رخ دهد تا این گروهک به مسیر طراحی‌شده برای انجام اقداماتی مشابه آنچه در کرمان رخ داد، هدایت شود و نیروهایش برای انجام عملیات‌هایی به کار گرفته شوند که به نفع رژیم صهیونیستی هم هست. ما در ماجرای شاهچراغ هم شاهد بودیم که چنین اتفاقی رخ داد. نوع همکاری که برای اعزام نیرو به شیراز صورت گرفته بود نشان می‌دهد گروه‌های تروریستی در یک همکاری پنهان با رژیم صهیونیستی دست به چنین اقدامی زده‌اند. یعنی حلقه‌های مختلفی برای این اقدام به کار گرفته شده بدون اینکه نیاز باشد خودشان از چنین هماهنگی آگاه باشند، به هم کمک می‌کنند. یعنی لزومی ندارد برای اینکه این اقدام را کار اسرائیل بدانیم از داعش سلب مسئولیت کنیم.»

واکنش افکار عمومی، آمریکا را وادار به سلب مسئولیت از خود کرد

این کارشناس مسائل فلسطین در پاسخ به این مساله که سلب مسئولیت آمریکا از اقدام انجام شده و تلاش برای مبراکردن رژیم صهیونیستی از جانب آمریکا این ابهام را به وجود آورده است که بیانیه داعش با هدف مقصرتراشی صادر شده است، گفت: «نوع عملیات و تعداد کشتار به حدی بود که همه واکنش نشان دادند. چه در فضای داخلی خودمان و چه در فضای بین‌المللی این اقدام یک کار تروریستی تمام‌عیار محسوب می‌شود. به همین دلیل نیز همه آن را محکوم کرده‌اند. این خیلی طبیعی است که آمریکا مسئولیت آن را برعهده نگیرد و حتی سخنگوی آمریکا گفت دلیلی نداریم نشان دهیم اسرائیل پشت ماجرا بوده است. این امر به خاطر افکار عمومی است اما ارتباطی به تاخیر در صدور بیانیه داعش ندارد. اتفاق شاهچراغ را نیز داعش چند روز بعد بیانیه داد. حتی بعضی اتفاقات در سوریه را این گروه چند ماه بعد برعهده گرفت. ضمن اینکه داعش از آغاز سال جدید میلادی بیانیه‌ای نداده بود. الان هم که بیانیه صادر کرده، حدود ۱۰ عملیات را یکجا برعهده گرفت. یعنی اتفاق عجیبی نبوده و مسبوق به سابقه است. ادعای دیگری که در رسانه‌ها برای سلب مسئولیت از داعش مطرح شد این بود که داعش هیچ زمانی اسم ایران را نمی‌آورد، درحالی‌که در همین اتفاق شاهچراغ از نام ایران استفاده کرد.»

موساد، منافقین و تکفیری‌ها؛ سه ضلع مثلث بحران

فائضی منافقین و داعش را بخشی از عوامل اجرایی اتاق فکر صهیونیستی ارزیابی کرده و این نقش را این‌گونه تشریح می‌کند: «این اشتباه است که ما برای اثبات نقش اسرائیل، نقش داعش را کم کنیم. اتفاقاتی که در یک سال گذشته رخ داده جمع این پازل است یعنی گروه موساد، منافقین و تکفیری‌ها. پازل امنیتی با این سه ضلع تکمیل شده بدون اینکه حلقه‌های میانی از همکاری باهم آگاه باشند اما اتاق فکر بالاسری وجود دارد. این اتاق فکر پس از اتفاقات سال گذشته از آمریکا به تل‌آویو منتقل شده و اسرائیل دارد از این ظرفیت‌ها استفاده می‌کند. اسرائیل در طی این سال‌ها از این حلقه، به‌ویژه منافقین بارها استفاده کرد. همکاری منافقین و اسرائیل خیلی دارد معنی‌دار می‌شود. بعضی از تروها و نوع اقدامات آنها موید این امر است. لذا پاسخ درست به عوامل مزار شهدای کرمان این است، نه اینکه گمان کنیم در صورت اثبات نقش داعش، نقش رژیم صهیونیستی کمرنگ می‌شود. وقتی اقدامات تروریستی یک سال اخیر را مرور می‌کنیم متوجه می‌شویم بعضا بدون اینکه حلقه‌های اصلی بفهمند نیروهای عملیاتی با هم ارتباط می‌گیرند.»

تلاش برای القای ضعف امنیتی در ایران

فائضی در توضیح دلایل داعش از چنین اقدامی گفت: «اینکه موساد، منافقین یا داعش بخواهند در یک نقطه از ایران چنین اقدامی انجام دهند ناشی از این هدف آنهاست که می‌خواهند ضعف امنیتی ایران را به جامعه القا کنند. یعنی می‌خواهند ورق را برگردانند و اثرات ۷ اکتبر را که نشان‌دهنده قدرت جبهه مقاومت بود، خنثی کنند. به هرحال در جنگ قرار داریم و برخورد دو طرف جدی است. حتی باید آمادگی برای مقابله با حملات بیشتر و شدیدتر را نیز داشته باشیم. به واسطه ضربه بزرگی که در ۷ اکتبر صهیونیست‌ها خورده‌اند، این نوع کنشگری طبیعی است؛ چراکه می‌خواهند از موقعیت ضعف به موضع اقتدار بازگردند. ادعای ما پایان حکومت داعش بود. به‌هرحال داعش یک تفکر است که با همکاری‌های اطلاعاتی با نهادهای امنیتی سعی در تداوم حیات خود دارد و باید با آن مقابله کرد. هرچند شدت اقدامات داعش به مرور کاهش داشته است اما اینکه چرا چنین عملیاتی با این حجم بزرگ در ایران رخ می‌دهد، ناشی از قدرت‌شان نیست. یک حلقه اجرایی کامل وجود دارد که چنین توان اجرایی دارد.»

آذربایجان بستری برای تداوم حیات داعش است

فائضی درمورد اینکه گروه داعش پس از نابودی دولت مورد ادعای خود چگونه تداوم حیات می‌دهد و آیا مقری برای تربیت و تجهیز نیرو دارد، این‌گونه توضیح می‌دهد: «اگرچه باید با استناد به اخبار دقیق در این مورد اظهارنظر کنیم اما می‌توانیم در نظر داشته باشیم که منشأ عملیات اول و دوم در شاهچراغ، کشور آذربایجان بود. موساد به‌ویژه در ۱۵ سال گذشته اقداماتی در این کشور انجام داده و برای خود ظرفیت‌هایی را ایجاد کرده است. کشور آذربایجان الان بسیار مهم است و ما باید نگران مساله افغانستانی ستیزی در کشور باشیم. مردم افغانستان در وضعیت بسیار سختی قرار دارند. وضعیت نامساعد زندگی در افغانستان ظرفیتی برای پرورش نیروهای تکفیری به وجود می‌آورد که برای دشمن فرصت و برای ما بحران محسوب می‌شود. ما اتباع را ساماندهی نکرده‌ایم و از نظر نظارتی در رصد آنها خلأ وجود دارد. اینها همه برای دشمن فرصت عملیاتی ایجاد می‌کند.» فائضی درمورد اینکه آیا حکومت فعلی افغانستان بستر بازتولید داعش محسوب می‌شود، این‌گونه توضیح داد: «به هرحال طیفی از جامعه افغانستان با طالبان همراهی نمی‌کند و این امر باعث موج مهاجرت به ایران و پاکستان شده است. پاکستان فقط در هفته گذشته نیم میلیون افغانستانی را اخراج کرد. بخشی از این رقم بزرگ به ایران آمدند.

دولت جدید افغانستان فضایی ایجاد کرد که به برای ما تبدیل به بحران شد. اما طالبان تاکنون چندین بار همکاری اطلاعاتی با ایران برای دستگیری نیروهای تکفیری انجام داده است. به هرحال طالبان و داعش باهم دشمنی‌هایی دارند. البته طالبان یک دولت یکدست نیست. همان‌طور که ممکن است بعضی از نیروهای امنیتی‌اش برای تحویل تکفیری‌ها با ایران هماهنگ باشند، طیفی نیز ممکن است که با داعش همفکر باشند و باعث شوند در بعضی از استان‌ها بستر رشد این گروه به وجود بیاید. به هرحال طالبان گروهی است که در دلش یک جریان تندرو هم وجود دارد و این امر باعث شد تا بحران نیروهای تکفیری برای ما جدی‌تر شود. اما درنهایت باید ضعف‌های خود را مورد توجه قرار دهیم. عدم حفاظت دقیق از مرزها و عدم سازماندهی افراد مهاجر ازجمله ضعف‌های ماست. بعضا طرف چندین سال است که در ایران زندگی می‌کند اما هنوز وضعیتش سازماندهی نشده است. این امر فرصت را برای رشد جریان تکفیری بیشتر می‌کند.»

شنبه ۱۶ دی ۱۴۰۲
شماره ۴۰۵۰
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

فهرست اولیه اسامی تایید صلاحیت شده انتخابات مجلس دوازدهم اعلام شد

هیات‌های نظارت از وزارت کشور بازتر عمل کردند

زهرا طیبی
خبرنگار گروه نقد روز

بررسی صلاحیت‌های داوطلبان انتخابات مجلس دوازدهم تقریبا به ایستگاه پایانی رسیده است. روز پنجشنبه سخنگوی شورای نگهبان از اعلام نتایج بررسی صلاحیت‌ها به وزارت کشور خبر داد تا با مشخص شدن نام داوطلبان، احزاب و شخصیت‌ها وارد کارزار انتخاباتی اسفند شوند. البته نتایج نهایی بررسی اعتراض‌ها توسط شورای نگهبان در بهمن‌ماه نیز اعلام خواهد شد و ممکن است در نتایج اعلامی تفاوتی حاصل شود. بااین‌حال نکته قابل‌توجه نتایج اعلامی از سوی شورای نگهبان، تایید صلاحیت افرادی بود که در بررسی هیات‌های اجرایی صلاحیت آنها تایید نشده بود؛ موضوعی که واکنش‌های منفی به‌همراه داشت و نگرانی‌ها درباره کاهش میزان مشارکت در انتخابات اسفند را تشدید کرد. با وجود این اما اعلام نتایج توسط شورای نگهبان و تغییر در نتایجی که هیات‌های اجرایی اعلام کرده بودند، این امید را ایجاد کرد که قرار است انتخابات اسفند با حضور موثر طیف‌های مختلف سیاسی برگزار شود.

گام اول شورای نگهبان برای ایجاد فضای رقابتی میان طیف‌ها و گروه‌های سیاسی

دور اول بررسی صلاحیت‌های داوطلبان در هیات‌های اجرایی در شرایطی برگزار شد که اعلام نتایج بررسی‌ها اعتراض‌ها و حواشی زیادی را به همراه داشت. تقریبا بیشتر افرادی که از جناح‌ها و احزاب اصلاح‌طلب ثبت‌نام کرده بودند، صلاحیت‌شان مورد تایید قرار نگرفت؛ امری که با واکنش‌های منفی زیادی توام شد و نگرانی‌ها درباره کاهش میزان مشارکت و یکدستی انتخابات مجلس دوازدهم را تشدید کرد. پیش از این برخی احزاب اصلاح‌طلب از همان روزهای ابتدایی ثبت‌نام در انتخابات از عدم مشارکت در انتخابات صحبت به‌میان می‌آوردند و یکی از علت‌های عدم مشارکت خود در انتخابات‌ها را بررسی صلاحیت‌ها توسط شورای نگهبان می‌دانستند. با این تفاصیل طیف‌های معتدل‌تر اصلاح‌طلبان مشارکت و حضور در انتخابات را تنها راه موثر برای نقش‌آفرینی می‌دانستند اما اعلام نتایج اولیه باعث ایجاد موجی از ناامیدی در میان احزاب و طیف‌های مختلف سیاسی شد، امری که می‌توان اثر مستقیم آن را در میزان مشارکت و ایجاد شور و نشاط انتخاباتی در فضای جامعه دانست.

حالا نوبت نقش‌آفرینی احزاب است

جوی که در فضای عمومی جامعه ایجاد شد، این بود که قرار است انتخابات برمبنای توصیه‌های برخی سیاسیون با حضور یک طیف سیاسی برگزار شود. به نظر می‌رسد موضوعی که از درجه اهمیت پایینی در بررسی صلاحیت‌ها در هیات‌های اجرایی برخوردار بود، میزان مشارکت و ایجاد فضای رقابتی در انتخابات مجلس دوازدهم باشد. در میان افرادی که صلاحیت آنها تایید نشده بود نام علی مطهری، مسعود پزشکیان و غلامرضا تاجگردون هم به چشم می‌خورد. نکته قابل‌توجه این بود افرادی که صلاحیت آنها تایید نشده بود ازجمله افراد و چهره‌های اصلاح‌طلبی بودند که احتمال این امر وجود داشت اجماع حول آنها برای انتشار لیست صورت بگیرد. با وجود این ممکن بود آنها نیز از نقش‌آفرینی موثر در انتخابات صرفنظر کنند و به طور جدی وارد کارزار انتخابات اسفند نشوند. علاوه بر این دلایل متقنی مبنی بر علت عدم احراز یا تایید داوطلبان اعلام نشده بود، بر همین مبنا آسیب این اعلام نتیجه را می‌توان مستقیما متوجه مشارکت و مهر تاییدی بر ادعاهای افرادی دانست که از یکدستی انتخابات مجلس، توسط گروهی خاص صحبت می‌کردند. واکنش‌های منفی به این اعلام نتیجه تا آنجا ادامه پیدا کرد که برخی روایت‌ها از گلایه رهبر انقلاب مبنی بر اعلام نتیجه بررسی‌ها توسط هیات‌های اجرایی منتشر شد. اعلام نتایج بررسی صلاحیت‌ها توسط شورای نگهبان اما با نظر هیات‌های اجرایی تفاوت‌هایی داشت. صلاحیت برخی افراد که توسط هیات‌های نظارت تایید نشده بودند، مورد تایید قرار گرفت که ازجمله این افراد مسعود پزشکیان، علی مطهری و غلامرضا تاجگردون بودند. امری که امیدها مبنی بر حضور موثر طیف‌های مختلف سیاسی در انتخابات مجلس را تقویت کرد. تا اینجای ماجرا یکی از موارد مهمی که می‌تواند در افزایش مشارکت تاثیر مثبت داشته باشد، یعنی ایجاد فضای باز انتخاباتی برای حضور طیف‌ها و گرایش‌های مختلف سیاسی که به نحوه احراز صلاحیت داوطلبان توسط شورای نگهبان بستگی داشت، محقق شده است. نگاهی به آمار تایید صلاحیت‌ها توسط شورای نگهبان نشان می‌دهد، علی‌رغم نحوه بررسی صلاحیت‌ها توسط هیات‌های اجرایی که زیرنظر وزارت کشور صورت می‌گرفت، هیات‌های نظارت استان‌ها زیرنظر شورای نگهبان، بهتر عمل کردند و شرایط برای حضور طیف‌ها و گروه‌های سیاسی که مایل به مشارکت در انتخابات بودند، هموارتر شده است. گام بعدی اما نحوه حضور و نقش‌آفرینی احزاب و جناح‌های سیاسی در انتخابات اسفند است، حالا و با ایجاد فضای باز سیاسی برای مشارکت احزاب و جناح‌های سیاسی، ایجاد فضای شور و نشاط انتخاباتی و ارائه برنامه دقیق و درست برای ایجاد امید به مشارکت آحاد جامعه امری است که بار آن روی دوش احزاب و جناح‌های سیاسی قرار دارد.

در انتخابات دوازدهم مجلسی‌های بیشتری تایید شدند

سخنگوی شورای نگهبان روز گذشته از تایید صلاحیت تقریبا ۵۲ درصد از داوطلبانی که نام‌نویسی کرده بودند، خبر داد و گفت: «در این دوره بیش از ۲۱ هزار پرونده از واجدان شرایط در هیات‌های نظارت استانی مورد بررسی قرار گرفت که بیش از ۵۲ درصد از این افراد تایید صلاحیت شدند. بر همین اساس بیش از ۱۱ هزار نفر توسط هیات مرکزی نظارت بر انتخابات و هیات‌های نظارت استانی تایید صلاحیت شدند که این رقم نسبت به دوره قبل (تعداد افرادی که در هیات‌های نظارت استانی انتخابات مجلس یازدهم تایید صلاحیت شدند) دوبرابر است.» البته میزان ثبت‌نام‌کنندگان در دوره اول انتخابات مجلس عددی نزدیک به ۵۰ هزار نفر بود که این میزان بعد از بررسی هیات‌های اجرایی استان، به ۲۱ هزار نفر رسید. شورای نگهبان از میان تقریبا ۲۱ هزار داوطلب، صلاحیت ۱۱ هزار داوطلب را تایید کرد. از میان نمایندگان فعلی مجلس ۲۷۵ نفر در انتخابات مجلس دوازدهم نام‌نویسی کردند که صلاحیت ۲۶ نفر از آنها تایید نشد. نگاهی به بررسی صلاحیت‌ها در همین مرحله در انتخابات مجلس یازدهم تفاوت قابل توجهی را نشان می‌دهد. در دوره یازدهم انتخابات مجلس، صلاحیت ۱۴ هزار و ۵۰۰ نفر از داوطلبان مورد بررسی قرار گرفت که از این میان صلاحیت تقریبا هفت هزار و ۲۹۶ نفر تایید نشد. بااین حال با وجود افزایش میزان داوطلبان در انتخابات مجلس‌های یازدهم و دوازدهم نیز تقریبا صلاحیت ۵۰ درصد داوطلبان یا احراز نشده یا ردصلاحیت شدند. در انتخابات مجلس یازدهم از میان نمایندگان مجلس دهم، صلاحیت ۹۰ نفر از نمایندگان مجلس تایید نشد که در میان آنها نام علی مطهری، محمود صادقی و الیاس حضرتی به چشم می‌خورد. این میزان در اعلام نتایج بررسی صلاحیت نمایندگان مجلس در انتخابات مجلس دوازدهم به ۲۶ نفر رسید که کاهش قابل‌توجهی داشته است، بااین حال به نظر می‌رسد شورای نگهبان تا اینجای بررسی صلاحیت‌ها فضا را برای حضور طیف‌ها و گرایش‌های مختلف سیاسی فراهم کرده است.

علت عدم تایید مجلسی‌ها را اعلام کنید

با وجود این اما اعلام نتایج بررسی صلاحیت‌ها همچنان حواشی به همراه داشته است، برخی نمایندگان فعلی مجلس به تایید صلاحیت غلامرضا تاجگردون که اعتبارنامه‌اش در مجلس یازدهم رد شد، واکنش نشان دادند. برخی نیز عدم تایید صلاحیت بعضی نمایندگان فعلی مجلس را مورد انتقاد قرار دادند. نکته قابل‌توجه این بود که برخی نمایندگان که صلاحیت آنها احراز نشده اعلام کرده‌اند تنها پیامکی مبنی بر عدم تایید صلاحیت آنها ارسال شده و دلیلی ناظر به اینکه علت رد یا عدم احراز صلاحیت آنها چه بوده اعلام نشده است. برخی نیز اعلام کرده‌اند پیامکی مبنی بر رد یا عدم احراز دریافت نکردند. امری که موجب شد برخی از همین داوطلبان گمانه‌زنی‌هایی ناظر به علت عدم احراز صلاحیت خود مطرح کنند و علت آن را رای‌هایی بخوانند که به طرح‌ها و لوایح داده‌اند. اگرچه این موضوع در دوره‌های گذشته نیز سابقه داشته، داوطلبانی که صلاحیت آنها تایید نشده، نظراتی درباره علت ردصلاحیت خود اعلام می‌کنند که مشخص نیست علت اصلی این موارد بوده یا دلایل مهم دیگری وجود داشته است؛ موضوعی که در سایه عدم اعلام دقیق و درست علت ردصلاحیت یا عدم اعلام آن به داوطلب صورت می‌گیرد. امری که این بار نیز در انتخابات مجلس دوازدهم منجر به بروز واکنش‌هایی شد. نتیجه مشخص اعلام نتایج بررسی‌ها به این شکل، ایجاد فضای منفی در جامعه و قرار گرفتن شورای نگهبان در موضع متهم است. آنچه در شرایط فعلی مورد انتظار است، این است که اطلاع‌رسانی دقیق و درستی درباره علت عدم احراز یا ردصلاحیت داوطلب به او اعلام شود یا درصورت توافق داوطلب به‌صورت عمومی اعلام شود. این موضوعی است که ضرورت اعلامش در مورد نمایندگان فعلی مجلس- که صلاحیت‌شان تایید نشده- بیشتر احساس می‌شود و اعلام آن هم منجر به اطلاع‌رسانی دقیق و شفاف درباره علت احراز داوطلب می‌شود و هم فضا را برای گمانه‌زنی‌های نادرست می‌بندد. در وهله بعدی این امکان را به داوطلب نمی‌دهد که علت عدم احراز خود را سیاسی بداند و نهادهای ناظر را به سیاسی‌کاری متهم کند. با وجود این با توجه به اینکه بعد از اعتراض داوطلبان در مرحله اول بررسی صلاحیت‌ها نتایج بررسی‌ها تغییر داشت، این امید وجود دارد که در بررسی‌های بعدی این نتایج تغییر داشته باشند. درواقع با توجه به اینکه هنوز نتایج نهایی توسط شورای نگهبان اعلام نشده این احتمال وجود دارد نتایج نهایی که توسط هیات‌های نظارت مرکزی اعلام خواهد شد نیز از نتایجی که توسط هیات‌های نظارت استان‌ها اعلام شده بازتر باشد و برخی افراد که در این مرحله هم صلاحیت‌شان تایید نشده مورد تایید قرار بگیرند.